

Podzielenie grafu na części

Dokumentacja implementacyjna

Tsimafei Lukashevich, Paweł Solecki

27.03.2025

1. Algorytm dzielenia grafu na k części - METIS

1.1. Krótki opis algorytmu

Celem algorytmu METIS jest podział nieskierowanego grafu $G = (V, E)$ na k części, minimalizując liczbę przeciętych krawędzi. Algorytm składa się z trzech głównych etapów:

1.1.1. Coarsening (scalanie wierzchołków)

Hierarchiczne redukowanie grafu przez łączenie wierzchołków o silnych połączeniach. Siłę połączeń określamy następująco:

- Wierzchołki są bezpośrednio połączone.
- Mają wielu wspólnych sąsiadów (np. wierzchołki w tej samej gęstej części grafu).

1.1.2. Initial Partitioning (wstępny podział)

Podział najmniejszej wersji grafu na k części za pomocą wybranej metody.

1.1.3. Refinement (ulepszanie podziału)

Optymalizacja podziału, aby zminimalizować liczbę przeciętych krawędzi.

1.2. Opis szczegółów działania poszczególnych etapów

1.2.1. Coarsening (scalanie wierzchołków):

1. Utwórz kopię grafu $G_c \leftarrow G$.
2. Dopóki graf G_c jest zbyt duży:
  - Wybierz niesparowany wierzchołek $v \in V$.
  - Znajdź sąsiada u maksymalizującego wagę krawędzi $w(v, u)$.
  - Połącz v i u w jeden superwierzchołek.
  - Zaktualizuj listę sąsiedztwa.

1.2.2. Initial Partitioning (wstępny podział):

Podziel zredukowany graf G_c na k części za pomocą wybranej metody.

- Podziel zredukowany graf G_c na k części.
- Wykorzystaj jedną z metod - losową, algorytm spektralny lub heurystykę optymalizacyjną.
- Każdemu wierzchołkowi w G_c przypisz jedną z k części, minimalizując sumę wag przeciętych krawędzi.

1.2.3. Refinement (ulepszanie podziału):

Dla każdego wierzchołka $v \in V$ w pełnym grafie G :

- Sprawdź, czy przeniesienie v do innej części zmniejsza liczbę przeciętych krawędzi.
- Jeśli przeniesienie poprawia wynik, przenieś v do nowej części.

Wynik: Przypisanie wierzchołków do k części.

2. Formaty plików

2.1. Format wejściowy

2.1.1. Plik `.csrrg`

Tekstowy plik wejściowy z rozszerzeniem `.csrrg` opisujący graf w formacie macierzowym, gdzie:

- **1 linia** - Rozmiar macierzy (maksymalna liczba węzłów w wierszu)
- **2 linia** - Indeksy węzłów w poszczególnych wierszach
- **3 linia** - Wskaźniki na pierwszy węzeł w wierszu (odnosi się do 2 linii)
- **4 linia** - Grupy połączonych węzłów - pierwszy węzeł z grupy jest połączony z resztą grupy
- **5 linia** - Wskaźniki na pierwszy węzeł grupy (odnosi się do 4 linii)

Przykład pliku `.csrrg`

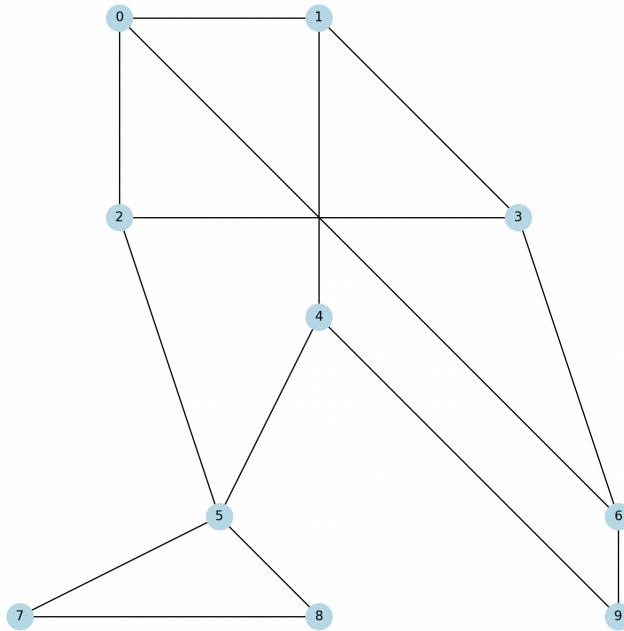

Figure 1: Graf opisany w pliku graf.csrrg

Plik graf.csrrg:

```

1 7
2 1;3;1;5;3;2;6;0;3;6
3 0;2;2;4;5;5;7;10
4 0;1;2;6;1;4;3;2;3;5;3;6;4;5;9;5;7;8;6;9;7;8
5 0;4;7;10;12;15;18;20

```

Wytlumaczenie rozmieszczenia węzłów w rzędach - opis linii 2 i 3

Pierwszy rząd

...
1;3;1;5;3;... - indeksy węzłów
0;2;2;4;5;5;... - zakres pierwszego rzędu
...

Drugi rząd

...
1;3;1;5;3;... - indeksy węzłów
0;2;2;4;5;5;... - zakres drugiego rzędu
...

Trzeci rząd

...
1;3;1;5;3;2;6;... - indeksy węzłów
0;2;2;4;5;5;... - zakres trzeciego rzędu
...

Wy tłumaczenie grup połączonych węzłów - opis linii 4 i 5

Pierwsza grupa

...

0;1;2;6;1;4;3;2;3... - 0 jest połączone z 1, 2, 6

0;4;7;10;12;... - zakres grupy

...

Druga grupa

...

0;1;2;6;1;4;3;2;3... - 1 jest połączone z 4, 3

0;4;7;10;12;... - zakres grupy

...

2.1.2. Plik .bin

Plik binarny z rozszerzeniem .bin opsiujący graf. Przyjmowany format pliku jest identyczny jak binarny format wyjściowy opisany poniżej.

2.2. Format wyjściowy

Plik wyjściowy może być w wyżej pokaznym formacie .csrrg lub w formie binarnej .bin

Zapis binarny

Struktura pliku binarnego:

```
[naglowek] 14B
| - endianness_flag 2B
| - rozmiar_macierzy 2B
| - offset_wskazniki_grup 2B
| - offset_indeksy_wezlow 4B
| - offset_grupy_krawedzi 4B
[wskazniki wierszy] (varint + delta)
[wskazniki grup] (varint + delta)
[indeksy wezlow] (varint)
[grupy krawedzi] (varint)
```

Struktura pliku binarnego jest podobna do pliku .csrrg. Linie pliku .csrrg odpowiadają:

- Linia 1 - rozmiar_macierzy
- Linia 2 - [indeksy wezlow]
- Linia 3 - [wskazniki wierszy]
- Linia 4 - [grupy krawedzi]
- Linia 5 - [wskazniki grup]

Dlaczego ta kolejność sekcji?

Nagłówek musi być pierwszy – zawiera kluczowe informacje do parsowania reszty pliku.

Offsety są zapisane przed danymi, aby parser mógł szybko obliczyć pozycje sekcji [indeksy wezlow] i [grupy krawedzi].

Dane (indeksy węzłów i grupy krawędzi) są na końcu, ponieważ ich odczyt wymaga wcześniejszego wczytania offsetów.

Ta struktura gwarantuje minimalny rozmiar pliku i szybki dostęp do danych.

Nagłówek

`endianness_flag` (2B)

Pierwsze dwa bajty pliku stanowią znacznik kolejności bajtów (`endianness_flag`), który określa, czy plik został zapisany w tym samym systemie, w którym jest odczytywany. Domyślna wartość to **AB**.

- W systemie Little Endian (LE) liczby są zapisywane od najmniej znaczącego bajtu (LSB) do najbardziej znaczącego (MSB).
- W systemie Big Endian (BE) liczby są zapisywane odwrotnie – od MSB do LSB.

Obsługa odczytu:

1. Odczytaj pierwsze dwa bajty (`endianness_flag`).
2. Porównaj wartość:
  - AB → Brak konieczności konwersji.
  - BA → Wykonaj zamianę kolejności bajtów w polach wielobajtowych.
3. Przetwarzaj dane zgodnie z wykrytą kolejnością bajtów.

`rozmiar_macierzy` (2B)

Maksymalny rozmiar macierzy to 1024. Typ `uint16` (2B) wystarczy, ponieważ zakres 0–65 535 obejmuje maksymalną wartość 1024.

`offset_wskazniki_grup` (2B)

Wskaźnik na początek sekcji [`wskazniki grup`]

`offset_indeksy_wezlow` (4B)

Wskaźnik na początek sekcji [`indeksy wezlow`] **Maksymalna wartość:**
`rozmiar_naglowka + rozmiar_wskaznikow_wierszy + rozmiar_wskaznikow_grup`

`offset_grupy_krawedzi` (4B)

Maksymalna wartość:
`offset_indeksy_wierszy + rozmiar_indeksy_wierszy`

W pliku nie ma informacji o tym kiedy zaczyna się sekcja [`wksazniki grup`], ponieważ sekcja [`wskazniki wierszy`] ma zawsze (`rozmiar_macierzy + 1`) liczb.

Wskaźniki wierszy i grup

Delta + varint

1. Delta - kodowanie różnicowe

Cel:

Zmniejszenie rozmiaru danych poprzez zapisywanie różnic między kolejnymi wartościami (zamiast bezwzględnych wartości).

Przykład:

Zamiast zapisu: 0;4;7;10;12;15;18;20

Zapiszemy: 0;4;3;3;2;3;3;2

2. Varint - (Variable-length Integer)

Cel:

Zmniejszenie rozmiaru liczb poprzez użycie 1–5 bajtów (w zależności od wielkości liczby).

Zasady kodowania:

Każdy bajt zawiera **7 bitów danych** i **1 bit flagi** (MSB)

MSB = 1 - Następuje kolejny bajt

MSB = 0 - Ostatni bajt liczby

Indeksy węzłów i grupy krawędzi

Elementy indeksów węzłów i grup krawędzi są zapisywane jako **varint** (opisany powyżej).

3. Podział programu na moduły

3.1. Dane wejściowe

```
1 file_reader.h csrrg_reader.c bin_reader.c
```

3.2. Reprezentacja i przechowywanie grafu

```
1 graph.h graph.c
```

3.3. Scalanie wierzchołków

```
1 coarsening.h coarsening.c
```

3.4. Wstępny podział

```
1 partitioning.h partitioning.c
```

3.5. Ulepszanie podziału

```
1 refinement.h refinement.c
```

3.6. Dane wyjściowe

```
1 file_writer.h csrrg_writer.c bin_writer.c
```

3.7*. Współpraca modułów

```
1 main.c
```

4. Argumenty wywołania programu

Program akceptuje następujące argumenty wywołania:

- `-h / --help` - wyświetla instrukcję obsługi programu
- `-o / --output` - umożliwia wybór nazwy pliku wyjściowego (np. `--output wynik`), domyślnie wynik jest zapisywany do pliku domyślnego w wybranym formacie.
- `-b / --binary` - określa format wyjściowy, zapisuje wynik do pliku binarnego. Domyślnie wynik jest zapisywany w formacie ASCII do pliku z rozszerzeniem `.csrrg`
- `-p / --parts` - liczba części podziału (np. `-p 3, --parts 3`), domyślnie 2.
- `-m / --margin` - maksymalny margines procentowy (np. `-m 15, --margin 15`), domyślnie 10%. Margines jest liczony od średniej (gdy graf zostanie podzielony na 4 i 6 węzłów, to margines błędu wynosi $20\% = 4/5 = 6/5$)
- `-f / --force` - pominięcie wbudowanego marginesu błędu, co pozwala na wykonanie podziału bez dodatkowych ograniczeń. W przypadku więcej niż jednego grafu w pliku program dzieli pierwszy graf (aby podzielić inny graf należy użyć `-g / --graph`)
- `-g / --graph` - umożliwia wybór grafu do podzielenia w przypadku gdy w pliku jest więcej niż 1 graf
- `-v / --verbose` - szczegółowe logowanie przebiegu działania programu, w tym liczby iteracji i wyników pośrednich.

5. Przykładowe wywołania programu

Przykładowe wywołania programu:

- `./program graf.csrrg --parts 3 --margin 20 --output wynik`
efektem będzie podzielenie grafu odczytanego z pliku `graf.csrrg` na 3 części tak, że liczba wierzchołków w powstałych częściach grafu nie będzie się różnić o więcej niż 20%. Wynik zostanie zapisany do pliku `wynik.csrrg`.
- `./program graf.csrrg --parts 2 --force -]/--verbose --output wynik -b`
efektem będzie podzielenie grafu na 2 części bez ograniczeń marginesu błędu, z aktywnym szczegółowym logowaniem i zapisaniem wyniku do pliku `wynik.bin` w formacie binarnym.
- `./program graf.bin --graph 2 --parts 4 --binary`
efektem będzie podzielenie drugiego grafu z pliku `graf.bin` na 4 części, zapisując wynik w formacie binarnym.

6. Komunikaty błędów

Program nie przyjmuje argumentów w trakcie działania, więc mamy jedynie zadbać o poprawność danych wejściowych.

- **[Błąd 101]:** Niepoprawna definicja grafu: Linia 29: Niepoprawna definicja krawędzi.
- **[Błąd 102]:** Liczba podziałów poza zakresem: Liczba podziałów musi być większa od 0 i mniejsza od liczby wierzchołków. Wczytano: "-1".

- [Błąd 103]: Margines procentowy poza zakresem: Margines procentowy musi być w zakresie 0-100. Wczytano: "123".
- [Błąd 104]: Brak wymaganego argumentu wejściowego: Nie podano pliku wejściowego zawierającego graf.
- [Błąd 105]: Podany plik nie istnieje: Nie można otworzyć pliku "graf.bin". Sprawdź ścieżkę dostępu.
- [Błąd 106]: Wybór grafu poza zakresem: W pliku znajduje się 5 grafów. Wczytano: "42". Popraw zakres numeracji.